

3. Čistá: Důl Jeroným |
Die Grube Hieronymus |
The Hieronymus mine

4. Krásno: Těžní věž dolu Vilém |
Förderturm der Grube Wilhelm |
The William mine shaft tower

5. Vlíčí jámy |
Wolfspinge |
Ore opencut mine at Horní Blatná

6. Přebuz: Hlavní jáma |
Der Hauptschacht |
Main Shaft

Národní geopark Egeria
Muzeum Sokolov
p.o. Karlovarského kraje
Zámecká 1
356 01 Sokolov
www.geopark.cz

Naši partneři | Unsere Partner | Our partners:
Národní geopark GeoLoci o.p.s.
Svojšíň 1
349 01 pošta Stříbro
tel.: +420 77 44 99 396
info@geoloci.cz, www.geoloci.cz

Nationaler GEOPARK Bayern-Böhmen
Koordinations- und Geschäftsstelle
Marktplatz 1
927 11 Parkstein
info@geopark-bayern.de
www.geopark-bayern.de

Ministerstvo životního prostředí

národní geopark

Evropská unie

Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do Vaší budoucnosti

Text a překlad | Text und Übersetzung | Text and translation:
Jaromír Tvrđý, Andreas Peterek, Robert Alger
Foto | Photo: P. Beran, M. Urban, J. Tvrđý

© Muzeum Sokolov, příspěvková organizace Karlovarského kraje

TAJEMSTVÍ
nitra ZEMĚ

ČESKO-BAVORSKÝ GEOPARK
GEOPARK BAYERN-BÖHMEN
CZECH-BAVARIAN GEOPARK

NATIONALER GEOPARK
BAYERN-BÖHMEN

NÁRODNÍ GEOPARK
EGERIA

NÁRODNÍ GEOPARK
GEOLOCI

Hornická historie
Bergbaugeschichte
Mining History

Po stopách horníků
– hornictví v geoparku

Auf den Spuren der Bergleute
– der Bergbau im Geopark

In the footsteps of miners
– Mining History in the Geopark

Cesky

Česko-bavorský geopark

__PO STOPÁCH HORNÍKŮ

– hornictví v geoparku

Česko-bavorský geopark je ukázkovým územím s projevy stovky milionů let trvajících geologických procesů podél významné struktury tzv. oherského riftu. Geologickou pestrost území podtrhují ložiska hnědého uhlí, keramických surovin, rud a drahých kovů. Kromě mnoha vzácných nerostů se zde nacházejí minerální prameny i další geologické fenomény jako bublající mofety nebo slabá zemětřesení. Mnoho míst je chráněno jako přírodní a technické památky. Kulturně-vědecký význam krajiny utvářely světové osobnosti geologie a vědy jako Georgius Agricola, Johann Wolfgang Goethe, Kašpar Šternberk, Alexander Humboldt, Marie Curie-Sklodovská a další.

Bohatá ložiska nerostných surovin byla na území Geoparku intenzivně využívána už ve středověku. Po jejich těžbě se zachovalo velké množství hornických památek ohromného kulturního a historického významu. Některé lokality jsou již dnes oblíbenými turistickými cíli, řada dalších zůstává prozatím veřejnosti nepřístupná. V současné době se v Karlovarském kraji těží ve velkém rozsahu hnědé uhlí a některé nerudní suroviny - úkolem je zahlazování důsledků této činnosti tak, aby došlo k celkové revitalizaci krajiny.

Přeshraniční Česko-bavorský geopark sestává ze tří národních geoparků – na české straně to jsou Národní geoparky Egeria a GeoLoc, na bavorské straně je to Národní GEOPARK Bayern-Böhmen.

Báňsko-historicky významná místa v geoparku**Geopark Egeria**

Abertamy-Hřebečná, Boží Dar, Čistá-důl Jeroným, Dlouhá stoka, Družba, Horní Blatná, Horní Slavkov, Jáchymov, Krásno, Nejdek-Vysoká Pec, Oloví, Přebuz, Rotava, Staré Sedlo, Šindelová.

Geopark GeoLoc

Hornické muzeum Planá, Chodová Planá, Křivce, Lazurový vrch, Michalovy Hory, Nová Ves - V Remíze, Rumělka u Bezdruzic, Stříbro, Trdlina, Úterý, Vidice - Sedlový vrch, Výškovice, Záchlumí.

Geopark Bayern-Böhmen

Arzberg, Bad Berneck, Erbdorf, Fichtelberg, Goldkronach, Neualbenreuth, Pegnitz, Pfaffenreuth, Pleystein, Waidhaus-Hagendorf, Warmensteinach, Weißenstadt, Wunsiedel.

1. Horníci před nástupem do práce ve štole, kolem r. 1500 | Bergleute vor Antritt ihrer Arbeit im Stollen, um 1500 | Miners before the start of work in a gallery, around 1500 (SLOTTA & BARTELS)

Deutsch

Bayerisch-Böhmischer Geopark

__AUF DEN SPUREN DER BERGLEUTE

– der Bergbau

Der Bayerisch-Böhmische Geopark ist ein Gebiet mit Zeugnissen seit Jahrmillionen andauernder geologischer Prozesse längs der Struktur des Eger-Rifts. Die geologische Vielfalt wird durch die Lagerstätten von Braunkohlen, Porzellanerden (Kaolin), Erzen und Edelmetallen unterstrichen. Neben vielen seltenen Mineralien finden sich auch unzählige Mineralwasserquellen oder andere besondere geologische Phänomene, darunter blubbernde Mofetten oder schwache Erdbeben. Viele geologische Objekte sind heute als Naturdenkmäler oder technische Denkmäler geschützt. Die kulturelle und wissenschaftliche Bedeutung der Landschaft haben weltweit bekannte Persönlichkeiten der Geologie und Wissenschaft wie Georgius Agricola, Johann Wolfgang von Goethe, Caspar von Sternberg, Alexander von Humboldt, Maria Curie-Sklodowska und andere hervorgehoben.

Die reichen Bodenschätze im Gebiet des Geoparks sind schon seit dem Mittelalter intensiv genutzt worden. Durch den Bergbau sind zahlreiche montangeologische Denkmäler von großer kultureller und historischer Bedeutung entstanden und auch erhalten geblieben. Schon heute gehören viele davon zu den beliebten touristischen Zielen, eine Reihe von anderen ist bisher für die Öffentlichkeit unzugänglich. Gegenwärtig werden in der Region Karlovy Vary noch Braunkohlen und andere nichtmetallische Rohstoffe abgebaut. Nach der Erschöpfung dieser Lagerstätten ist es eine große Aufgabe, diese oft im Tagebau genutzten Flächen zu rekultivieren und die Landschaft zu revitalisieren.

Der grenzüberschreitende Bayerisch-Böhmische Geopark besteht aus drei Nationalen Geoparken. Auf der böhmischen Seite sind es die Geoparken Egeria und GeoLoc, auf der bayerischen Seite der GEOPARK Bayern-Böhmen.

Montanhistorisch wichtige Orte im Geopark**Geopark Egeria**

Abertamy-Hřebečná (Abertham-Hengstererben), Boží Dar (Gottesgab), Čistá-důl Jeroným (Grube Hieronymus), Dlouhá stoka (Flossgraben), Družba, Horní Blatná (Bergstadt Platten), Horní Slavkov (Schlaggenwald), Jáchymov (Skt. Joachimsthal), Krásno (Schönfeld), Nejdek-Vysoká Pec (Neudek-Hochofen), Oloví (Bleistadt), Přebuz (Frühbuß), Rotava (Rothau), Staré Sedlo (Altsattel), Šindelová (Schindlwald).

Geopark GeoLoc

Hornické muzeum Planá, Chodová Planá (Kuttenplan), Křivce, Lazurový vrch (Lasurberg), Michalovy Hory, Nová Ves - V Remíze, Rumělka bei Bezdruzice, Stříbro (Mies), Trdlina, Úterý, Vidice - Sedlový vrch, Výškovice, Záchlumí.

Geopark Bayern-Böhmen

Arzberg, Bad Berneck, Erbdorf, Fichtelberg, Goldkronach, Neualbenreuth, Pegnitz, Pfaffenreuth, Pleystein, Waidhaus-Hagendorf, Warmensteinach, Weißenstadt, Wunsiedel.

English

The Czech-Bavarian Geopark

__IN THE FOOTSTEPS OF MINERS

– Mining History in the Geopark

The Czech-Bavarian Geopark, situated along the important Ohře Rift structure, is an example of an area with occurrences of geological processes lasting hundreds of millions of years. The geological variety of the area is enhanced by deposits of brown coal, ceramic raw materials, ores and precious metals. In addition to numerous rare minerals, there are mineral water springs and other geological phenomena such as bubbling mofettes or weak earthquakes. Many of these places are protected as natural and technical monuments. Numerous world-renowned geologists and scientists have significantly contributed to the cultural and scientific spirit of the landscape: Georgius Agricola, Johann Wolfgang Goethe, Caspar Sternberg, Alexander Humboldt, Marie Curie-Sklodowska and others.

The Geopark area's rich mineral deposits have been intensively used since medieval times. Numerous mining monuments of enormous cultural and historical importance remained after these activities ceased. Today, some of these localities have become popular tourist destinations, while many others are still inaccessible for the time being. At present, extensive extraction of brown coal and some industrial minerals is taking place in the Karlovy Vary Region - the objective is to counteract the negative impacts caused by such activities, in order to revitalize the landscape.

The cross-border Czech-Bavarian Geopark consists of three National Geoparks - on the Czech side there are the National Geoparks Egeria and GeoLoc, and on the Bavarian side the National GEOPARK Bayern-Böhmen.

Important old mining localities in the Geopark**Geopark Egeria**

Abertamy-Hřebečná, Boží Dar, Čistá-důl Jeroným, Dlouhá stoka, Družba, Horní Blatná, Horní Slavkov (Schlaggenwald), Jáchymov (Skt. Joachimsthal), Krásno, Nejdek-Vysoká Pec, Oloví (Bleistadt), Přebuz, Rotava, Staré Sedlo, Šindelová.

Geopark GeoLoc

Hornické muzeum Planá, Chodová Planá, Křivce, Lazurový vrch, Michalovy Hory, Nová Ves - V Remíze, Rumělka near Bezdruzice, Stříbro, Trdlina, Úterý, Vidice - Sedlový vrch, Výškovice, Záchlumí.

Geopark Bayern-Böhmen

Arzberg, Bad Berneck, Erbdorf, Fichtelberg, Goldkronach, Neualbenreuth, Pegnitz, Pfaffenreuth, Pleystein, Waidhaus-Hagendorf, Warmensteinach, Weißenstadt, Wunsiedel.

2. Stříbrné tolary | Silberner Taler | Silver thalers